

00:00

- چهار عنصر اصلی آمیخته بازاریابی
- نقش محصول در آمیخته بازاریابی
- هزینه‌ها و منافع توزیع محصول جدید
- تثبیت برند در اذهان مشتریان و تأثیر آن بر فروش و جلب اعتماد آن‌ها
- نقش بسته‌بندی در فروش
- چرخه عمر محصول
- تأثیر چرخه عمر محصول بر تصمیمات بازاریابی
- توسعه چرخه عمر محصول

۱- آمیخته بازاریابی نویز.

آمیخته بازاریابی

این اصطلاح، به توصیف مجموعه تصمیم‌گیری‌ها و فعالیت‌های بازاریابی محصول اشاره دارد. فراموش نکنید که منظور از محصولات، کالاها و خدمات هستند. تولیدکنندگان در ابتدا نیازمند شناسایی نیازها و سلایق مشتریان، انتظار آن‌ها از محصول و سپس اقدام جهت تولید و عرضه کالای مناسب با تقاضای آن‌ها هستند. در صورت رعایت این عوامل از جانب تولیدکنندگان، امکان کسب مزیت رقابتی برای آنان بیشتر خواهد شد. البته در این میان ایجاد نام و نشان تجاری و به کارگیری ترفندهای تثبیت آن در اذهان مشتریان را هم نباید نادیده گرفت. ایجاد نام و نشان تجاری به معنای تخصیص نام، نشان، لوگو، شعار و یا بسته‌بندی منحصر به فرد برای محصول است. پس از تعیین نام و نشان تجاری خاص، بازاریابان می‌توانند از طریق تبلیغات مؤثر و گسترده، به معرفی همه جانبه محصول اقدام کنند. نکته دیگر این که محصول باید در مکانی عرضه شده و به فروش برسد که بیشترین میزان تقاضا در آن حاکم است.

تمامی فعالیت‌های ذکر شده در این قسمت، نشان‌دهند (عناصر گوناگون آمیخته بازاریابی هستند که به اختصار ۴P نامیده می‌شوند).

مکان: این عامل دربرگیرنده تمام کانال‌های توزیع است. تصمیم‌گیری در ارتباط با نحوه توزیع محصول به بازار، این بخش صورت می‌گیرد آیا نازمان‌ها به دنبال عرض محصول از طریق خردمندانه هستند؟ و یا خواهان فروشنده‌ی واسطه‌اند؟

ترویج: این عامل به معنای انجام تبلیغات مؤثر در راسته توسعه و پیشرفت محصول است. تبلیغات مناسب محصول کدامند؟

محصول: این مفهوم صرفاً به خود محصول و ویژگی‌های آن مانند طراحی و کیفیت اشاره دارد. بسته‌بندی محصول نیز در این تقسیم‌بندی قرار می‌گیرد.

قیمت: عامل اصلی در تعیین میزان فروش سازمان و یکی از مهم‌ترین عوامل در مقایسه با محصول رقبا است. قیمت‌گذاری محصول باید به نوعی باشد که تمام هزینه‌های تولید را در بلندمدت بپوشاند.

برخی از صاحب‌نظران کسب‌وکار معتقدند که بسته‌بندی نیز باید به عنوان عنصر پنجم در آمیخته بازاریابی معرفی شود. این حالی است که برخی دیگر بر این باورند که این عامل را می‌توان در دسته محصول یا ترویج قرار داد. تمام عناصر آمیخته بازاریابی باید با دقت مورد بررسی قرار گیرند. نکته حائز اهمیت در این میان، توجه به آن‌ها به‌طور همزمان و هم‌سو بودن آن‌ها است. به عنوان مثال: عطر گران‌قیمت باید در بسته‌بندی مناسب، با تبلیغات درخور و در مکانی مناسب جایت فروش، عرضه شود (ج: احمد مکان، ز: احمد فروش، م: احمد فروش).

نقش «محصول» در آمیخته بازاریابی

خود محصول، به تنها^ی از عوامل بسیار مهم در آمیخته بازاریابی محسوب می‌شود. اهمیت این عامل به قدری است که بدون وجود آن، آمیخته بازاریابی ارزش خود را کاملاً از دست خواهد داد. همان طور که در فصول قبل اشاره شد، استراتژی برخی از کسبوکارها محصول محور است؛ بدین معنا که صاحبان بدون هیچ گونه آگاهی نسبت به تقاضای بازار اقدام به تولید و عرضه محصول می‌کنند. البته امروزه تعداد بسیار کمی از کسبوکارها از این اصل پیروی می‌کنند و استراتژی بیشتر سازمان‌ها از نوع بازار محور است. در این راستا محققین بازاریابی با هدف شناسایی عادات مشتریان و آگاهی کامل از سلیقه و تقاضای آن‌ها، هزینه‌های بسیار سنگینی را صرف انجام تحقیقات بازاریابی می‌کنند. پس از تعیین بازار هدف محصول، به دنبال سایر عناصر آمیخته بازاریابی (قیمت، مکان و ترویج) می‌رویم.

در سازمان‌های بزرگ غالباً بخشی در خصوص توسعه محصول جدید در نظر گرفته می‌شود. واحد مذکور در راستای کسب مزیت رقابتی، همواره در حال بررسی محصولات رقبا است.

تمایل بیشتری به حرید از حود بور می‌دهند. اما این نکته را هم باید درنظر داشته باشیم که سود چندانی عاید سازمان نخواهد شد؛ اما جنبه مثبت آن رهایی یافتن از محصولات باقی‌مانده است.

قیمت‌گذاری پویا

این نوع قیمت‌گذاری هنگامی مؤثر است که مشتریان براساس میزان تقاضا در گروه‌بندی‌های متفاوت قرار گرفته و محصولات یکسان اما با قیمت‌های متفاوت به آنان عرضه شود.

انجام این کار از جانب شرکت‌ها، بر اساس متفاوت بودن حساسیت آن‌ها نسبت به مسئله قیمت است. حساسیت برشی از مشتریان تا حدی است که صاحبان محصول را ملزم به بررسی همه جانبه و درنهایت انتخاب قیمتی معقول و ارزنده می‌کند. نقطه مقابل این افراد، سازمان‌هایی هستند که حساسیت کمتری نسبت به مسائل مالی دارند. در این راستا صاحبان محصولات به این نکته واقف هستند که در صورت درنظر گرفتن قیمت بالا برای محصول پیشنهادی، مشتریان خود را از دست نخواهند داد.

خطوط هوایی غالباً از این روش بپرهیزند می‌شوند؛ به این ترتیب که برای یک سفر در زمان گوناگون قیمت‌های متفاوتی را ارائه می‌دهند به عنوان مثال، در هنگام تعطیلات تابستان شاهد افزایش ناگهانی قیمت‌ها خواهیم بود.

عامل مؤثر دیگر در این روش، میزان تقاضا است (هنگامی که تقاضا برای محصولی بالا باشد، طبعاً قیمت آن نیز روندی ضعودی خواهد داشت) به عنوان مثال، قیمت بلیط بازی فوتبال تیم‌های معروف و مطرح دنیا بسیار بیشتر از سایر تیم‌ها است.

از تأثیرات این روش می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

★ افزایش سود ناشی از فروش

★ افزایش درآمد

★ تضمین فروش تمام محصولات

مادامی که افراد گسبوکار خصوصی خودشان را راهاندازی نردند، خواهند داشت؛ این در حالی است که کارآمدی افراد هنگامی که برای سازمانی دیگر به فعالیت می‌پردازند، کمتر خواهد بود. در این میان مدیر گسبوکار باید در تلاش باشد که باهدف افزایش بهره‌وری سازمان، انگیزه هرچه بیشتری در کارکنان خود ایجاد کند. در ادامه چند نمونه از تئوری‌های افزایش انگیزه را مورد مطالعه قرار خواهیم داد.

تئوری تیلور^۱

«تیلور»، زندگی کاری خود را در سال ۱۸۸۰ در سازمانی آمریکایی به عنوان یک کارگر ساده آغاز کرد. اما پس از چندی توانست عنوان مهندس ارشد را از آن خود کند. وی در زمان فعالیت خود در سازمان فولاد که در آن مشغول به فعالیت بود، آزمایشات و مطالعات متعددی در زمینه افزایش بهره‌وری نیروی کار انجام داد. تمام ایده‌های او بر این فرض مبتنی است که کسب منازع شخصی در تمام افراد ایجاد انگیزه می‌کنند. لذا چنانچه مبالغه بیشتری به آن‌ها پرداخت شود، کارایی و بهره‌وری سازمان نافرایش خواهد یافت. تیلور افراد مشغول در کارخانجات را مورد مطالعه قرار داده بود. او باهدف تخمین خروجی حاصل از تلاحریک از کارکنان، فعالیت آن‌ها را به اجزای کوچک‌تری تقسیم کرد و چنانچه هر کدام به مرحله مشخص شده دست می‌یابد. دستمزد بیشتری دریافت می‌کرددند.

در واقع این طور می‌توان گفت که «تیلور» نگاهی ماشینی به نیروی انسانی داشت؛ به این صورت که معتقد بود کار بیشتر کارکنان تأثیر بیشتری در افزایش کارایی و بهره‌وری سازمان خواهد داشت که این امر از معايب این تئوری تلقی می‌شود. ایده‌های «تیلور»، تأثیر بهسزایی در افزایش بهره‌وری سازمانی که در آن به فعالیت مشغول بود داشت و بسیاری دیگر از نیز ایده‌های او را پذیرفتند اما هم چنان انتقادهایی نیز به این تئوری وارد است:

*) ایده «تیلور» بسیار ساده و ابتدایی است؛ چراکه تنها عامل انگیزه نیروی انسانی را پول می‌داند

★ در صورت عدم توانایی صاحب گسبوکار نسبت به تخمین خروجی کارکنان، مشکلات متعددی بر سر راه سازمان خواهد گرفت.

نمودار سازی شغل به معنای افزودن تخصص به فعالیت حاضر کارکنان به هنگام احساس نیاز سازمان به تخصص آنها نمایان می‌شود. چنانچه فردی دارای مهارت در زمینه‌های گوناگون باشد، سازمان می‌تواند در شرایط گوناگون از استعداد فرد بپرهیزند شود که این امر تأثیر بهسازی در افزایش رضایت شغلی فرد خواهد داشت.

★ همان‌طور که در تصویر مشاهده می‌کنید، فردی که در بخش پذیرش سازمان به فعالیت مشغول بوده است اکنون توانایی انجام کارهایی مانند تنظیم نامه‌های اداری، پاسخگوی تلفن و ثبت سفارشات را نیز دارد.

کارگروهی

کارگروهی به شرعاً اطلاق می‌شود که در راستای تحقق اهداف به گروهی از افراد وظایفی تعلق می‌گیرد. این افراد می‌توانند خود نسبت به پیشبرد کار به توافق برسند. نکته مهم در کارگروهی تأثیرگذاری همه اعضای گروه در فرایند تصمیم‌گیری است. در چنین شرعاً اطلاقی فرد احساس می‌کند که بر فعالیت خود کنترل کامل داشته که این امر در افزایش رضایت شغلی کارکنان بی تأثیر نخواهد بود.

دوم محصولات همیشگی نیست. به طور عمد، هر محصول در طی عمر خود مراحل زیر را طی می‌کند:

- این مرحله چرخه عمر محصول؟

★ **بلوغ:** در این مرحله، میزان فروش با آغاز پیش رو است. رقابت میان سازمان‌ها بر اساس بودجه و استراتژی‌های قیمت‌گذاری محصول رقابتی است. در این میان با هدف حفظ راه تبلیغات گسترده‌ای صورت می‌گیرد و عابدی سازمان هم در بالاترین حد خود قرار می‌گیرد.

★ **اشباع:** در این مرحله، میزان فروش به بالاترین میزان می‌رسد. رقابت بسیار شدید است اما امکان ورود رقبای جدید وجود ندارد. از قیمت‌گذاری رقابتی بهره‌مند می‌شود تا کماکان ادامه داشته اما با توجه به کاهش قیمت‌ها، سود سازمان نیز با کاهش چشمگیر خواهد بود.

★ **افول** (در این مرحله با توجه به ظهور محصول میزان فروش به شدت کاهش می‌یابد) و سرانجام بازار خود را کاملاً از دست خواهد داده تبلیغات تدریج کاهش یافته و درنهایت متوقف می‌شوند.

★ در این مرحله، نمونه اولیه محصول مورد بررسی قرار گرفته و تحقیقات بازار نیز پیش از عرضه همگانی محصول انجام می‌گیرد. در این مرحله، میزان فروش محصول صفر است.

★ **معرفی:** در این مرحله، با توجه به عدم آگاهی کامل مشتریان از محصول، در ابتدا میزان فروش به کندی رشد می‌کند در این میان با هدف گسترش این میزان، سازمان‌های توائید دست به ارائه تبلیغات مؤثر بزنند. نکته دیگر این که با توجه به عدم جایگزین شدن هزینه‌های توسعه هیچ سودی عاید سازمان نخواهد شد.

★ **رشد:** با توجه به ترغیب مشتریان مبنی بر خرید محصول، سازمان تبلیغات مؤثرتری را در پیش می‌گیرد. در این مرحله با توجه به ورود رقبا و تلاش آن‌ها در راستای جذب مشتریان سازمان، صاحبان کسب و کار با هدف باقی ماندن در عرصه رقابت، اقدام به کاهش حدودی قیمت‌ها می‌کنند. نکته دیگر این که با توجه به تأمین هزینه‌های ناشی از توسعه محصول، سودهای ناچیزی موردن توجه سازمان قرار خواهد گرفت.

انگیزه کارکنان از کار کردن

عوامل انگیزشی کارکنان (پاداش‌های مادی و غیرمادی)

رضایت شغلی

دلیل کار کردن افراد

افراد جای دار رز؟

برخی دلایل متعددی برای کارکردن دارند اما دلیل اصلی و عمده آنها، درآمدزایی و توانایی خرید ملزومات اولیه زندگی است.

خری دیگر از افراد نیز هستند که به صورت داوطلبانه به فعالیت می‌پردازند. در این فصل برآنیم که به بررسی حرکت‌های

انگیزشی کارکنان و استراتژی سازمان‌ها مبنی بر تشویق آن‌ها به ادامه فعالیت‌های کارآمد در سازمان بپردازیم.

بر تعمودار زیر به صورت خلاصه برخی از دلایل افراد از کار و فعالیت را مورد بررسی قرار می‌دهیم.

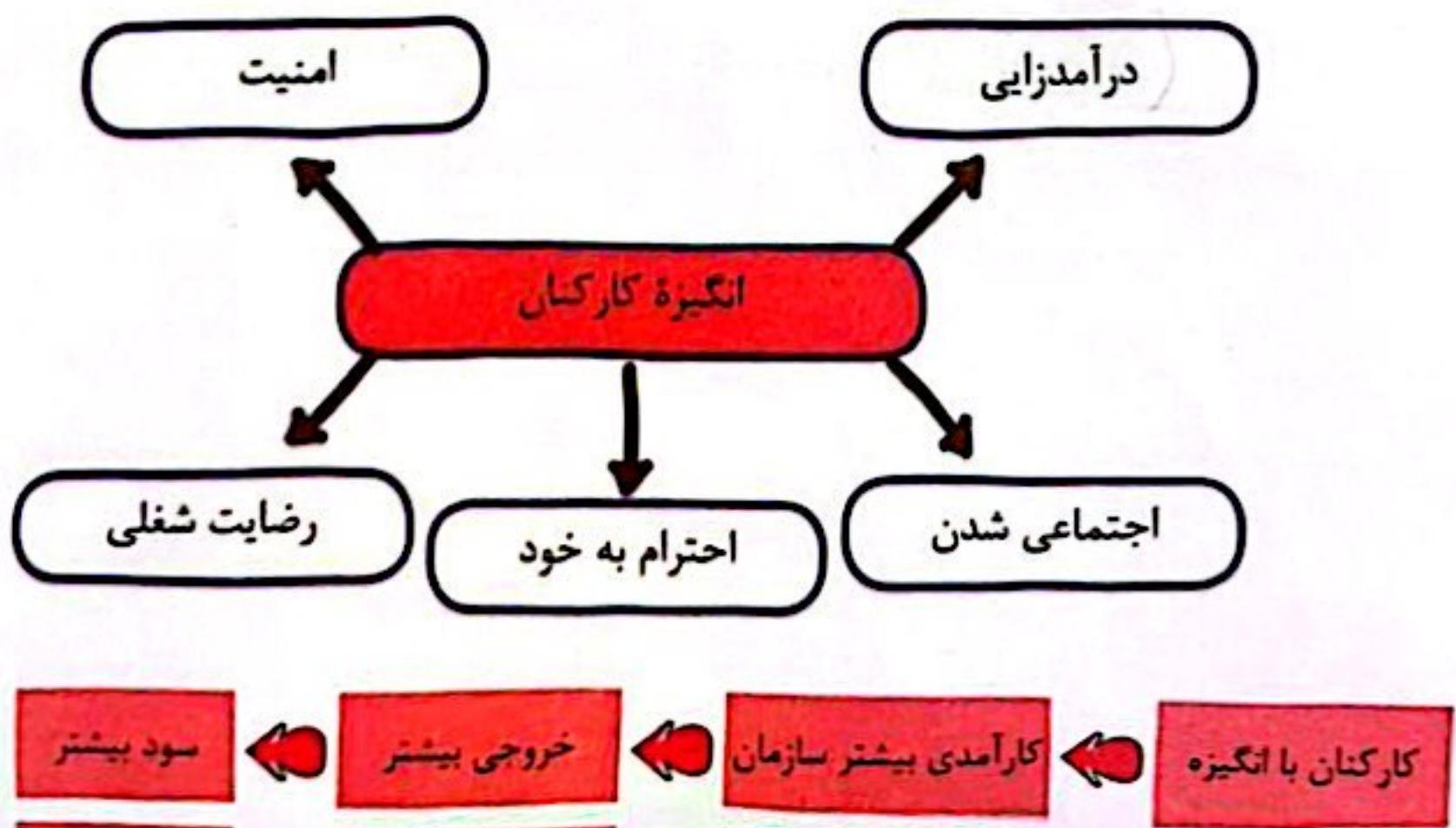
درآمدزایی: توانایی خرید ملزومات اولیه زندگی

امنیت: اطمینان خاطر از اینکه شخص دارای شغل بوده و درآمدی مشخص دارد

اجتماعی شدن: دیدار افرادی جدید، عضوی از گروه بودن، دوستیابی و -

احترام به خود: القای حس مهم بودن و شغل مهم داشتن

رضایت شغلی: لحظات خوبی را در محل کار گذراندن

تئوری هرزبرگ^۱

تئوری انگیزش «هرزبرگ» بر مبنای فعالیت مهندسان و حسابداران پایه گذاری شده است.

براساس این تئوری، نیازهای انسان در دو طبقه قرار می‌گیرند: طبقه نخست شامل نیازهای اساسی انسان است که اصطلاحاً «نیازهای اولیه» و طبقه دوم شامل نیازهای روانی است که اصطلاحاً «نیازهای ثانویه» نامیده می‌شود.

در این تئوری نیز مانند سلسله مراتب نیازهای مازلو، ترتیب خاصی میان نیازها وجود دارد.

